

mensat, at den har kunnet vinde almindelig Tillid i Befolkningen, og det har ogsaa vist sig derigennem, at det til Trods for den Præferenceaktiekapital, man har udstyret Banken med, ikke er lykkedes at holde paa Indskyderne.

Hvad er nu Resultatet blevet af, at man har taget hele Sagen op paa denne Maade fra Regeringens Side? Ja, det er det, at det meste af de nye 100 Mill. Kr., der er hældt i Landmandsbanken, i dette Ginnungagab, er forsvundet, og man spørger da uvilkaarligt sig selv, om det ikke havde været bedre, om man havde undladt at vælge det Middel i September med denne Præferenceaktiekapital, og om Regeringen da virkelig havde sat sig saaledes ind i Sagen, at den havde nogen grundet Mening om, at det var den rigtige Vej. Det er ikke let for en Rigsdag, der pludselig indkaldes og stilles overfor disse vanskelige Forhold, at komme til Bunds i dem. Der maa Regeringen, som har det store tekniske Apparat til sin Raadighed, i Virkeligheden bære Ansvaret for, at de rette tekniske Midler er fundet, og de rette tekniske Midler har altsaa ikke været fundet: det har vist sig med en forbløffende Hast. Hvorfor var man da ikke den Gang gaaet til Garantien, saa havde vi da i det mindste sparet de 40 Millioner? Det havde dog været billigere at gaa dertil allerede den Gang. Og derved er der begaaet den Fejl, at det nu bliver nødvendigt at komme til Rigsdagen for tredie Gang. Jeg forudsier, at der maa komme en fjerde og femte Gang — vi er sikkert ikke til Ende med denne Sag; nu er vi i alt Fald inde paa, at man hver tredie, fjerde Maaned skal beskæftige sig med den. Men da man for tredie Gang skal til at tage denne Sag op, staar vi overfor dette — ogsaa ved denne Lejlighed her i Tinget meget stærkt paatalte — Hemmelighedskræmmeri fra Regeringens Side. Jeg vil sige, at hvis en ondskafuld Dæmon vilde have skadet Landmandsbanken, kunde den ikke have hittet paa noget mere genialt end at sige: Ja, nu er der noget! Der er noget, der er galt! Vi maa have Landstinget ind, og det i en Fart, men jeg vil ikke sige noget om, hvad det er. Jeg vil nok spørge, om saa ikke netop alle Rygtesmede og Sludrebøtter selvfølgelig vil

blive sat i den heftigste Bevægelse Landet rundt. Er det ikke ligefrem at opfordre Folk til at lade deres Fantasi spille? Og da det ikke helt kunde skjules, at det drejede sig om Landmandsbanken, har det ogsaa vist sig, at Folk blev fuldkommen kulrede, tænkte sig de værste Ting. Hvad kunde det have skadet, om man straks havde sagt til Rigsdagens Partier, til Partiformændene, f. Eks.: Det drejer sig om Landmandsbanken, Garantien skal udvides? Det er mig umuligt at se, hvilken Interesse der kunde krænkes ved, at man havde sagt det straks. Nu vil jeg ikke beskyldte den højtærede Finansminister for at have nogen Dæmon — han er jo heller ikke nogen Sokrates —, men hvordan man saa end ser paa Sagen: uheldigt og forbavsende er det, der er sket. Eet maa jeg dog rose den højtærede Finansminister for, det er, at han ikke ved denne Lejlighed er kommet og har talt om, at han bærer det hele og fulde Ansvar. Thi da han sagde det sidst, blev jeg, vil jeg tilstaa, meget rørt derover og udtalte ogsaa fra denne Plads min dybe Anerkendelse over dette moralske Mod og denne martialiske Holdning; men nu har det altsaa bagefter vist sig, at det var en *façon de parler*. For ellers betyder Ansvar jo det at tage Følgerne, men der er ingen Følger taget her, alt er gaaet fortræffeligt, der er ikke sket den mindste Skade for den højtærede Finansminister, han sidder der endnu, det hele former sig fornøjeligt for ham, saa jeg ved ikke, hvad det med Ansvaret betyder. Derfor er jeg glad over, at den højtærede Minister dog denne Gang har sparet os for denne Udtalelse om, at han bærer det hele og fulde Ansvar. Denne Gang har vi fra Venstres Side snarere hørt noget i Retning af, at det er Rigsdagen, der bærer Ansvaret, Regeringen har intet Ansvar i denne Sag.

Jeg vil nu opkaste det Spørgsmaal: Naar denne Lov nu bliver lykkeligt vedtaget, hvad saa? Hvilke Garantier har vi saa for, at Landmandsbanken skal blomstre? Ja, Haabet beskæmmer jo ingen, og jeg vil nødig spaa ilde, men det ligger lige for — og det er da det, som er Resultatet af denne Dags Forhandlinger —, at der er sket det skæbnesvangre, at det brede Grundlag, paa hvilket den nye Ord-